Il·lustradors del segle XIX:

KATE GREENAWAY

Una alegria malenconiosa

Del llibre ***A treasury of the great children's book illustrators*** de Susan E. Meyer, Abradale Press. Harry N. Abrams, Inc. Publishers, New York, 1983. Adaptació de Montserrat Boixareu

D'entre els il·lustradors de llibres per a nens del segle XIX no n'hi ha cap de tan conegut com **Kate Greenaway**. Segur que tots vosaltres heu vist els seus dibuixos. Les seves imatges d'idíl·liques escenes de camp –en les quals nens i nenes salten i juguen– han restat intocables en el temps. Són dibuixos que atrauen tant els lectors del segle XXI com ho havien fet amb els lectors victorians del XIX. Són dibuixos que agraden tant als catalans, com als anglesos, els francesos, els americans, els alemanys, els belgues o els holandesos.

El món bucòlic que presenta **Kate Greenaway** és infinit, lluny dels canvis angoixosos de la veloç societat industrialitzada de l'època o de les destrosses de la guerra. L'aparença innocent dels dibuixos, però, pot ser enganyosa; tot i que aquests dibuixos serens no tenen cap tipus de semblança amb la vida contemporània, també és cert que són més complexos que no sembla. Com també ho era la seva creadora.

Aquests nens tan encantadors que ballen al camp semblen estranyament tristos i malenconiosos. Com les nines xineses, sempre sembla que es portin bé, somriuen només de tant en tant i mai no ploren ni riuen. Els seus cossos tranquils semblen cossos allunyats del temps i de l'espai, passegen per un món habitat principalment per nenes, un món en el qual molt poca gent creix i es fa gran. Fins i tot els vestits del segle XVIII semblen d'un altre món, allunyats de qualsevol període o lloc.

Per mitjà de la imaginació l'artista redibuixa coses que ha vist o ha sentit i crea un món que és el ressò d'alguna cosa real.

Els nens del món de **Kate Greenaway** han estat transportats de records de la seva infantesa: la col·lecció de nines, les teles i els capells amb què jugava a la barreteria de la seva mare, i les visites que feia a l'estiu a un poblet a prop de Londres. Els jardins, tan bonics a les seves aquarel·les, estan inspirats en el pati interior de la seva casa d'infantesa, un petit tros de terreny on algunes flors sobrevivien enmig de les males herbes. Amb la imaginació, **Kate Greenaway** idealitzava el seu entorn, però també expressava una tristesa i una solitud que van restar amb ella tota la vida.

Kate Greenaway va fer-se famosa des de la publicació del seu primer llibre per a nens, el 1879. Els seus llibres es van vendre molt per tot Europa i Amèrica i els dibuixos apareixien en mocadors, safates, gerros i estoigs; els vestits es van posar de moda i li van sorgir imitacions pertot arreu. Malgrat això, **Kate Greenaway** defugia la publicitat. Quan li parlaven d'escriure una biografia seva deia: «Heu d'esperar que em mori; fins aleshores vull viure la meva vida en privat.»

El que se sabia de la senyoreta **Greenaway**, de tota manera, no semblava gaire emocionant: una dona soltera que vivia amb els pares i un altre germà solter, una dona poc atractiva que gairebé no es veia en societat. Si no arriba a ser per la gran quantitat de correspondència personal que va escriure i per les cartes que va guardar, hom hauria cregut que la seva vida va transcórrer sense gaires emocions. Fins i tot després de la seva mort els seus amics van respectar la seva privacitat i li van escriure una biografia sense revelar cap informació que la il·lustradora no hagués volgut donar a conèixer. No ha estat fins fa pocs anys, en una nova biografia de **Kate Greenaway**, que s'han fet públics els continguts d'aquestes cartes.